

سیستم‌های عامل

عنوان درس

دکتر علی غلامی رودی

ارائه دهنده

<http://nit.rudi.ir/>

سایت درس

gholamirudi@nit.ac.ir

تماس

در درس سیستم‌های عامل مفاهیم مرتبط با سیستم‌های عامل، ساختار آنها و
چگونگی پیاده‌سازی آنها مطالعه می‌شوند.

معرفی

A. Silberschatz, P. B. Galvin, G. Gagne, Operating System Concepts, 9th Edition, John Wiley & Sons, 2013.

منبع اصلی

R. Cox, F. Kaashoek, R. Morris, xv6: a simple, Unix-like teaching operating system, draft.

منابع دیگر

A. S. Tanenbaum, H. Bos, Modern Operating Systems, 4th Edition, Pearson, 2015.

T. Anderson, M. Dahlin, Operating Systems: Principles and Practice, 2nd Edition, Recursive Books, 2012.

K. D. Cooper, L. Toreczon, Engineering a Compiler, Second Edition, Morgan Kaufmann, 2012.

برنامه‌های نیمسال

تاریخ	موضوع
مقدمه، نزوم و اهمیت سیستم عامل	۱۳۹۷/۰۶/۲۵
تاریخچه و وظایف سیستم عامل، ساختار کامپیوت و روال راه اندازی، فرآخوانی های سیستمی، وقفه ها	۱۳۹۷/۰۶/۲۷
ساختار سیستم عامل (یکپارچه و ...)، مدیریت دسترسی، مدیریت ورودی و خروجی، فایل سیستم محیط های پردازشی، انواع پردازش توزیع شده، ماشین های مجازی، اشکال زدایی	۱۳۹۷/۰۷/۰۱ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳
پردازه ها، مفاهیم اولیه، عملیات روی پردازه ها، حالت های پردازه ها، انواع پردازه ها در یونیکس انواع زمانبندها، ارتباط بین پردازه ای، حافظه های مشترک، تبادل پیغام	۱۳۹۷/۰۷/۰۸ ۱۳۹۷/۰۷/۱۰
لوله، ساكت های شبکه، RPC، سیگنال ها بندها، مفاهیم اولیه، کاربردها، مدل های چند بنده	۱۳۹۷/۰۷/۱۵ ۱۳۹۷/۰۷/۱۷
بندهای ضمنی، بندهای آماده باش، PThreads، OpenMP، LWP، کتابخانه های همگام سازی پردازه ها، ناحیه های بحرانی، وضعیت رقابتی، قفل ها و سمافوورها	۱۳۹۷/۰۷/۲۲ ۱۳۹۷/۰۷/۲۴
مسئله های کلاسیک در همگام سازی، فیلسفه ای گرسنه، تولید کننده ها و مصرف کننده ها نویسنده ها و خواننده ها، بن بست، قحطی	۱۳۹۷/۰۷/۲۹ ۱۳۹۷/۰۸/۰۱
مانیتور، عملیات اتمی، پیاده سازی قفل ها، سایر روش های مدیریت دسترسی های همزمان زمانبندی پردازندۀ، اهداف زمانبند، متغیرهای ارزیابی، الگوریتم های تک صفحه	۱۳۹۶/۰۸/۰۶ ۱۳۹۷/۰۸/۰۸
الگوریتم های چند صفحه، زمانبندی با توجه به باز خورد، زمانبندی چند پردازندۀ ها بن بست، شرایط لازم برای بروز بن بست، گراف تخصیص منابع، روش های پیشگیری	۱۳۹۷/۰۸/۱۳ ۱۳۹۷/۰۸/۱۵
احتمال از بن بست، الگوریتم بانکدار تشخیص و بازیابی از بن بست، الگوریتم شبه بانکدار، بازیابی از بن بست، الگوریتم شتر مرغ	۱۳۹۷/۰۸/۲۰ ۱۳۹۷/۰۸/۲۲
امتحان میانترم مدیریت حافظه، اهداف، اهمیت، مدیریت حافظه پیوسته	۱۳۹۷/۰۸/۲۷ ۱۳۹۷/۰۸/۲۹
—	۱۳۹۷/۰۹/۰۴
چندپارگی داخلی و خارجی، مدیریت حافظه گستته، تکه بندی، صفحه بندی	۱۳۹۷/۰۹/۰۶
اهمیت TBL، نگهداری جدول های بزرگ، جدول صفحه های چند رده ای حافظه های مجازی، اهداف و اهمیت، عملکرد، خطأ و جایگزینی صفحه	۱۳۹۷/۰۹/۱۱ ۱۳۹۷/۰۹/۱۳
الگوریتم های تخصیص قاب، الگوریتم های جایگزینی صفحه نرخ خطای صفحه، مشکل کوئیدگی	۱۳۹۷/۰۹/۱۸ ۱۳۹۷/۰۹/۲۰
حافظه های جانبی، رابط حافظه های جانبی و فایل سیستم، الگوریتم های زمانبندی دیسک افزایش کارایی دیسک، RAID	۱۳۹۷/۰۹/۲۵ ۱۳۹۷/۰۹/۲۷
پیاده سازی فایل سیستم، I-node، آدرس دهی بلوك های داده، مدیریت ورودی و خروجی مباحث پیشرفتۀ در فایل سیستم ها، بازیابی از خطأ، ذخیره سازی وضعیت	۱۳۹۷/۱۰/۰۲ ۱۳۹۷/۱۰/۰۴
Caching، Spooling مدیریت ورودی و خروجی، زمانبندی آن،	۱۳۹۷/۱۰/۰۹ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱
مباحثی از چالش های سیستم های عامل امروزی	

موضوعات درس

۴

مقدمه و ساختار

اهمیت و وظایف، تاریخچه، ساختار، وقفه‌ها، محیط‌های پردازشی، سیستم‌های توزیع شده، ماشین‌های مجازی، اشکال زدایی.

۳

پردازه‌ها

مفاهیم اولیه، عملیات روی پردازه‌ها، زمان‌بندها، ارتباط بین پردازه‌ای، تبادل پیغام و حافظه‌ی مشترک، لوله، ساکت شبکه، RPC، سیگنال‌ها.

۲

بندها

مفاهیم اولیه، کاربردها، مدل‌های چند بندی، بندهای آمده باش و ضمنی، LWP.

۴

همگام‌سازی پردازه‌ها

وضعيت رقابتی، قفل‌ها و سمافورها، مانیتور، عملیات اتمی، مسئله‌های کلاسیک، بن‌بست، قحطی، سایر روش‌های مدیریت دسترسی‌های همزمان.

۳

زمانبندی پردازنده

اهداف زمانبند پردازنده، الگوریتم‌های تک صفحه و چند صفحه، زمانبندی چند پردازنده‌ها.

۳

بن‌بست

شرایط لازم برای بروز بن‌بست، روش‌های پیشگیری، اجتناب، تشخیص و بازیابی از بن‌بست.

۴

مدیریت حافظه

اهداف، مدیریت حافظه‌ی پیوسته و گسسته، تکه‌بندی، صفحه‌بندی، اهمیت TLB، نگهداری جدول‌های صفحه‌ی بزرگ و جدول‌های درختی.

۳

حافظه‌ی مجازی

الگوریتم‌های تخصیص قاب، الگوریتم‌های جایگزینی صفحه، مشکل کوپیدگی.

۲

حافظه‌ی جانبی

رابط حافظه‌ی جانبی و فایل سیستم، الگوریتم‌های زمانبندی دیسک، RAID.

۲

پیاده‌سازی فایل سیستم

چینش ابر بلوك، بلوك‌های داده و i-node در دیسک، MBR، فایل‌های بزرگ، بازیابی از خطا.

۱

سایر مباحث

مدیریت ورودی و خروجی، امنیت.